

Latiueeschu Awises.

No. 11.

Trefchdeenâ, tannî 15. (27.) Merzâ.

1867.

Latv. *awises libds ar basn. un skohi. stārabm mafsa par gaddu 1 rubl. f., par puggaddu 60 latv. f.; — kas Latw. awisehm grīb atsūbītī tāhdus rāstus waj sūnas, lat rābs nodobd **Nīhgā** vee „Dr. Buchholz, gr. Alexander-Straße Nr. 18“ un arrī vee Daniel Minus, kalku eelā; **Zelgāwa** waj vee **Dantischewski** Latv. avīsīnu nāmā, waj vee „Paster & Kūppere, kādolīsī Straße Dr. 19.“ — jeb lat vāscham Latv. avīsīnu rāstītajam atsūbī ar to addressi: „Postor Bierbuss, **Schloß** Pastoral bei Riga.“ Latv. awises mārī apīstelētī waž vee augšā minniešiem fungē, waj arrī vee *wisseeni mahzītīceem, skohmeistereem, vagalstācesīm, kas wiſsi ūcheek lūgīti un vreesīshu to isdarītī, tā libds skām.* Kas apīstelēhs 24. ēlsemplārus, tas weyl neemu ēfemylarū dabbūbs lihti bei mafsa.*

Rahditajs: Politikas pārskats. Dzīshadīs finans. Par pagastu fālikšanai. Speegelihts preekš slimmeem un wesseleem. Par sehku. Bisjaunakabs finans. Pārskatīts. Atbildas. Sluddināshanas.

Politifas pahrſſats.

Frautschu keisarim warrbuht labbakais no wiſ-
ſeem ſaweem minifteem buhs ſkohlaſ-leetu ministeris
Duruij (fauzi Dirih), jo wiſch jau daschu gaddu uſ-
to ween dsennahs. **Franzijai** pilnigas ſkohlaſ gaſdahſ,
un wiſch pebz ta dsennahs no wiſſas ſieds un no
wiſſa ſpehla, par to nebehdadams, ka gaiſmas eenaid-
neeki winnam deewsgan darra pretti. Kamehr peh-
naſa karra pee Bruhſcheem wiſſa paſaule no prattufe,
ka mahziti haudis arri karra derrigali par nemahziteem,
nu arri Napoleons ſawam labbam ſkohlaſ-leetu mini-
ſterim waſrahk dohd wallas un Duruij nu parlamentam
preekſchä zehlis liklunu par ſkohlu pahrlabboſchanu
un wairoſchanu. Walſis-weetneku leelaka puſſe (ta-
pat, ta pee mums dauds pagasta-weetneeki) lihds ſchim
no ſkohlu wairoſchanas neko negribbeja dsiedeht un
redſeht, bet nu ar leelahm mohkahn pee ta peedabbiți,
ka tanni 8. Merza no ſpreeduschi, ka katrai draudsei ar
waſrahk par 500 eedſihwotajeem jazelt wiſmaſahk
weena ſkohla arri preekſch meitenchim. Seeweſcheem
lihds ſchim Franzija bij mas mahzibas. Nedſehs, ko

nu schee fungi sprediehs par skohlu-ministera zittahm präfischahanahm. Kara-ministera padohms par kara-spehla wairochanu parlamentam nebuht ne-essoht patihkams. Weens Frantschu avishu raktitajis Girardin (saurzi Schirardan), kam teesa nospreednuse 5000 frankus strahpes-makfu par to, ka winsch sawas awises waldbai stipri prettitunnajis, taggad drohschi wochain leisarim Napoleönam fahl pahrmest daschadas leetas, un wissi laudis Parise mi triht us Girardin raktistem, ka bittes us meddu. Girardin zitreis Napoleönam daudz effoht palihdsejis, un nu leisars wairs nesinnoht, ka lai to draugu sawaldisht, kas taggad par eenaldneku palizzis; jo wissi laudis Girardinu pahrlleku zeenijoht, lai winsch gan stikkohls qudrineeks, kas par taisnibus un gohou mas ko behdajoht. Zitreis finanzministeris Gould (skattees Latv. aw. Nr. 4) taggad arti teem effoht peebeedrojees, kas waldbai prettitunna. **Gulanteescheem** gan alkal ar Fehneeschem bij darbs, bet ahtri ar scheem dumpineesseem galla tilkschi. Tanni 6. Meržā 26 polizejas saldati dumpineeku pulku, 10 reiss leelaku yee Kilmallekas kasarmas uswarrejuschi. 3 Fehneeschis palikka noschanti us weetas, 30 fanemti zeet un te zittet lihds ar sawu wadonu, lepna munderinā ißgehrbtu, aisskrehjuschi, jo Galantes bissahlu smalku newarreja panest. Yee Dublines 200 polizejas saldati uswarrejuschi kahdus

1000 Fehneeschus un kād pehzak zitti saldati bij atnahkuschi polizejai valihgā, tad kahdus 200 dumpineekus fakhruschi rohkās. Zittās weetās schee duhīchige sehni ar bekereem tilkahwuschees, winneem maissi islaupidami, jo Fehneescheeem tāpat gribbahs ehst, kā zitteem laudihm un ar nabaga bekereem kaupees irr dauds weeglahk, ne kā saldateem pretti eet. Kur Fehneeschis d'selses-sleedus bij maitajuschi, tur a'kal saldati wissu ustaifisjuschi. Aukstums, s'neegs, wehjsch saldateem peebeedroees dumpineekus uswarreht, un waldiba effoht apnehmuisees, schoreis ar fakhrteem Fehneescheeem ihsi gallā tikt zaur kafka teejahm. Parlaments ministereem pahrmett, ka winni jo turkiski strahdajoht par pascheem **Turkeem**, ka Galantes kuggineeleem aiseleguschi kristigas seewas un behrnus no Kandijas isglahbt un aisswest. Sultans atkal jaunu karra-spehku aissuhtjis us Kandiju un arri us Tessaalija; winna jaunee ministeri, kas wairs naudu nekur nesinn dabbuh, par to sahk spreest, waj mo'f che jahm (Turku basnizahm) semme nebuhtu jaatnemmi un japahrdohd. No Belgrates laikam Turku saldati nu jan buhs isgahjuschi ahrā; **Serbijas** firsts tur nu celeek sawus saldatus, bet Turku farrogs turpat wehl paliks. **Rumanu** firsts rikti Londone dabbujis aisenmt us parradu 1.264.420 mahrzinus sterling; bet jamaksa 8% un 23 gaddu laikā parrads ja-atlihdīna; krohna-muischu eenahkumi noltki par galwofchanu. Sultans firstam nu arri atwehlejis pascham sawu naudu kalt, gohda-schmes isdallih un sweschās semmēs sawus konsulus, jeb sawu pawalstneku aissahwetajus un andeles sargas eezelt. Konstantinopelē firstam buhs brihw eerikteht ihpaschi Rumanu pastes-waldischannu. **Greekeem** gan par to preeks, ka Napoleōns padohmu dewis, lai Kandija, Epirus un Tessaalija tikt aldohtas Greeku fehninam, bet lassam, ka Enlanteescheem un Austreescheem schis padohms ihstí nepatihkoh. Tomehr dohmajam, ka Napoleōns labbi sinnahs, kalabb' winsch scho padohmu dohd, un ka agrahk waj wehlahk tak ta buhs jadarra, ja Turkim weenreis wehl pee meera buhs nahkt. — Lassitaji finn, ka **Italijas** fehnisch tohs walts-weetneekus, kas ministereem bija prettirunnajuschi, aissuhtjis mahjās un sawai tautai usdewis, lai zell jaunus walts-weetneekus. Te nu wissi skattijahs un gaidija, ko labba Italeschi nu darrishchoht, waj winni pehz wezza Garibaldja padohmu tohs paschus wezzus weetneekus zelschoht, kas ministereem pretti, jeb waj no jauna tahdus uszelschoht, kahdi ministereem gribb valihdscht, weenreis Italijai meeru gahdaht. Iau wissi zerreja, ka til ministeru prettineekus ween buhschoht uszelt, bet — — nekā! Italijas tanta weenreis gribb tikt pee meera, un no-

prattuse, ka pee ta nepektischoht, kād fehninam kātru gadd' janemm jauni ministeri, kas atlaisteem ministereem prettidarra un wissu apgahsch, ko schee eesahkschi. Ta tad tauta to leelaku walts-weetneeku pufi irr zehluse no ministeru-preeskchneka, Ni kā solja draugeem; lihds schim kahdi 174 walts-weetneeki uszelti no ministeru draugeem un tilkahdi 70 no winnu prettineeem. Laupitaji un slepkawas Italijā arween' wehl pahreskaunigi un drohjuschi; weenu deen' pascham fehninam, kas weens pats brauzis us sawu muischu, uskruttuschi un naudu nonehmuuschi; zittā weetā atkal aplaupijschi weenu baggatu fungu. Pee Rohma zetta-laupitaji pat finnajuschi eegahdatees flintes ar zindaddatahm. Waſtlahwjū laikā lustige Rohmneeki it klussi bijuschi pehz fleppenas komitejas padohma, pat gribbejuschi nodedsingaht to leelo kummedina-nammu, ko pahwesta waldiba us waſtlahwji likufe usbuhweht; bet polizeja to nammu isglahbusje. Rohmā weenumehr laudis teek kehrti un apzeetinati; weenā neddelā ween 132 zilwelki eesweesti zeetumā. Pahwesta farra-ministeris Rohmā munstereis kahdus 6 lihds 7000 saldatus, zaur to winsch laudis gribbejis baidiht. Pehtera deenā pahwests Rohmā sapulzebs dauds biskapu, un laudis brihnotees, ko labbu schee lungi tad tur buhschoht spreest. **Austreeschū** keisars ar leelu gohdu tanni 12. Merzā eebrauzis Pestes pilsehtā, Ungareeschus apmekleht. Keisars tanni 14. Merzā jaunoħs Ungarijas ministeris lizzis swehri-naht un miħligi sarunnajees ar wisseem parlamenta lohzelkem. Pestē taggad wissu sataifa us fehnina krohneschanu, jo Austrijas keisars Ungarija tilk par fehninu tohp faults un ihpaschi jakrohne ar Ungarijas fehnina-krohni, ko sauż par sw. Stefana (Steppina) krohni. Liħds schim Franzis Josefs scho krohni wehl nebij uslizzis us sawu galwu, talabb' ka orween wehl strihdīsch bij ar Ungareescheeem. Tas nu laudihm par leelu preeku, ka keisars nu weenreis Ungarijas fehnina-krohni gohdā zelschoht. **Seemet-Wahzsemmes beedribas** parlamentā weens walts-weetneekus no Hannoweres, kas zitreis wezzam Hannoweres fehninam bijis par ministeri, ittin beskaunigi runnajis par Bruhfcheem, bet ministeris Bismarks wisseem zitteem walts-weetneekem par preeku schim fungam ar stiprem wahideem mutti aishahjis un peerahdijis, ka Hannoweres wezza waldiba gan Bruhfchus zitreis effoht gribbejuje nerroht un ka wezzajs Georgs, kas zitreis Hannoweres fehnisch bijis, wehl taggad labbu padohmu negribboht peenemt, bet ka Bruhfchi gohdu prohtoht un sawu wahidu nebuhschoht laust. **Seemet-Amerikas brihwalstju** Kongressis lihds 1. Mai wairs neseħdehs un walts-weetneeki til ilgi war braukt mahjās. Tad nu par Johnsona apsuħdse-

schauu schinni laikā nekahdas jaunas finnas newarre-
sim lassitajeem atnest, jo schi leeta arri tik ilgi teek
atmesta pee mallas, lihds lamehr kongressis atkal sa-
nahks. Tas likums, kas tahs deenwiddus-walstis
noleek appalsch karra-waldischanas, nu jau spehla
zelts, un toe generali, kam tur jawalda, aissgahjušchi
katrs sawā weetā. No **Jaun-Kanadas** atmahuſe ta-
fiuna, ka tahs Enlantes kolonijas (skattees Latv. aw.
Nr. 9), kam Enlanteeschi sawu ihpaschu parlamentu
nowehlejuschi, gribboht valikt par weenu lehnina-walsti
un ka laudis kahrojohit Enlantes lehninenes dehlu,
prinzu Arthuru par lehnini dabbuht. No **Meksikas**
zitti raksta, ka Juarez effoht rohkās dabbujis Maksi-
miliana galwas-pilsehtu, bet zitti atkal raksta, ka ne-
effoht wis teesa, bet keisars ar labbu karra-spehku
Juarezam mellejohit usbrukt. Maksimilianam tahs
grahmatas wehl bij rohkās, ko Napoleöns winnam
zitveis rakkijis. Napoleöns nu labprahrt tahs gribbeja
rohkās atdabbuht talabb', ka Maksimilians sohlijees
tahs drukkās laist, ka loi wissa pasaule dabbujoht
redseht,zik breefmiigi Napoleöns winnu peewihlis.
Tad nu Maksimilianam isdeweess, tahs grahmatas
gudri isglahbt no Frantschu spijoneem un aissuhtiht
pee Enlantes lehninenes ar to luhgšchanu, lai schi
tahs grahmatas preeksch winna paglabbajoht.

Daschadas finnas.

Yelga wā zaur aktru un neprahdig braukšchanu
neslaime daschahrt effoht notikuse. Tad nu Kursem-
mes gubernators isfluddinajis, ka us preekschu katru
deen' 8 schandarmi us to ween tifschohit noliki, lai
brauzejus walte, ka pahrohtri nebrauz un ka katrs
brauzohit arween' zellu greeesch par labbu rohku.

Ar Rihgas-Dinburgas eisenbahni tanni laikā
no 1. Januara lihds 26. Februarim braukšchi:

I. klasse.	II. klasse.	III. klasse.	Pawiffam.
no Rihgas 399	1231	9383	11,013
us Rihgu 356	1388	9262	11,006

No Rihgas tanni laikā no 25. Februara lihds
3. Merzam ar eisenbahni iswesti:

Linni, pirma surte 55,603 pud.

" ohtra " 15,064 "

" trescha " 2,486 "

" zetturta " 87 "

Kannepes, trescha surte 350 "

Linnu-sehlla preeksch sehšchanas 4,384 muzz.

Rihgas tirgus-sinnas no 6. (18.) Merza.
Stipris snoegs un leels aukstums brangu zellu sagahda-
juschi. Juhra wiszaur aissalluse. Linni schinni
mehnesi teek eewesti kahdi 1000 birk. par deenu, bet
tapat virzeji, ka pahrdeweji wehl rahdahs bailigi. No
kannepeh masa leeta pirkta. Kannepu-sehlla,

90 mahz. smagga, gan salihkta par $4\frac{3}{4}$ un $4\frac{1}{2}$ rubl.,
bet peetrushka pahrdeweju. Kreewu-aufas, 73
mahz. smaggas, par 78 rubl. lihktas. Kreewu-
rudsi, masa leeta salihkta par 99 rubl. — Silki
un sahls ar labbu zellu brangi teek pirkti; no sahls
zittas furtas jau dahrgi teek maksati.

Rihgas brugga-teesa isfluddinajuse, ka weens sem-
neeks tanni 3. Januari us zella starp Suntascheem un
Ringmundmujschas pasandejis weenu makku ar 6000
rubl. f. papihronaudas. Kas brugga-teefai to naudu
peerahdihs, par to dabbuchoht 50 rubl. fudr.

Widsemme tanni 1866. gaddā pawiffam no-
schauti 85 wilki un ihpaschi:

Rihgas aprinki	—	wegzi	—	jauni wilki
Zehses	"	"	"	"
Walmeeres	2	"	"	"
Walkas	8	"	"	"
Tehrpanes	4	"	6	"
Werrowas	22	"	6	"
Pernawas	7	"	1	"
Hellines	2	"	"	"
Sahmu semmes	—	"	20	"

pawiffam 45 wegzi, 40 jauni wilki.

No schi pahrfkatta redsam, ka Widsemmes seemelös
wehl dauds wairahk wilku rohnahs, ne ka deena-
widdus pussē.

Pee Mengela mujschas pehrnejā ruddeni 3
Dohleneku laivas juhras mallā usdiftas un
Rihgas brugga-teesa tanni 13. Februari isfluddinajuse,
ka tee ihpaschneeki 6 neddehu laikā tur sawas laivas
warr dabbuht rohkās.

Widsemme Februara pirmā pussē pawiffam 25 sah-
dības darbi strahdati wehrtibā 9978 rubl. $17\frac{1}{2}$ kap. f.

Pohku-semme diwi weetās atkal eekschemmē us-
gahjušchi dauds akmins-ohgles.

Meksikas keisarene til tahl' wesselojuſees, ka sa-
weem raddeem atkal sah' grahmatas rakkjih.

Schalonas pilsehtā, Frantschu-semme weens
walsts nodohšchanu-sanehmejs isbehdsis, par 4 miljoni
frankeem parradus cetafijis. No walsts-lahdes ween
wisch issadsis $1\frac{1}{2}$ miljoni frankus.

Berlinē tanni 18. Februari bikkera-burschis, 16
gaddus wegs no rihta agri nokauts. Slepawa win-
nam nonehmis kahdus pahri dahldeus, ko jauneklis
fadabbijs par pahrojohu maiji. Tanni 20. Februari
usgahjušchi to lihki breefmiigi falaustu.

Konstantinopelē tanni 19. Februari 50 spih-
keri ar buhwes-leetahm nodegguschi.

Seemele-Almerikā weens damfuggis, pa Missi-
ippi uppi brauzohit pohstichts zaur to, ka kattis sprah-
dsis; 65 zilwelki zaur to nobeigti. — Jau senn wissi

par to brebz, fa Amerikaneeschi ar damsluggeem arween
screen fa trakki.

Frantschu-semme schinni geddā teek druktatas
330 laika-raksti (awises) ar politikas finnahm un 1435
laika-raksti bes politikas finnahm. Tahdi raksti par
laika-raksteem sauzami, kahdi laudis teek laisti no-
littā laikā, pr. weenreis waj diwreis par mehnosi, jeb
weenreis waj diwreis par neddelu, jeb katu deen.

Aelne pēe Neines uppes atkal kolerā iszehlupees;
tāpat axxi Elberfeld ē turpat pēe Reina. Tanni
fallā Jersei starp Frantschu-semmes un Culantes
kolerā stipri plohsahs un Sizilijas fallā schi bree-
žīmiga sehrga arri atkal sahk rāhditees daschās weetās.

Ladenburgā pēe Nekara uppes israkkuschi leelus
akminus ar wirzrafsteem no wezzu Neemeru laikeem.

Pehz jaunakahm finnahm Napoleōns Frantschu
karra-spehku gribb zelt tik leelu, fa winnam karra laikā
gattawi 1,460,000 saldati. Masa Belgija sawu
karra-spehku tā gribb yahrtaihst, fa winnai karra laikā
armija no 500,000 saldateem.

Pēe Reina uppes aitahm uskruttuse rīktiga kaschka-
(kraupja-) sehrga.

Parise laudihni nu aissegtē, leelajā leetu-israhdi-
schanas nammā ee-eet skattitees, un lihds 1. Aprilim
neweonu skattitaju wairs ne-eelaidihs, fa lai tohs
strahdneekus ne-aiskawē, kas tur tahs leetas, no wi-
fahm pasaules mallahm sawestas, isvakka un pehz
kahdas jaalek.

Turkeem peederrigo falla Lēsbos jeb Mitilini
no semmes-trihzeschanas bresmigi pohstta, laikam pa-
wissam nogrims juhrā; Brūhschu luggi tur pēbrauku-
schī laudis glahbt. Schi falla jau tanni 1755. gaddā
no semmes-trihzeschanas bresmigi bija pēeniekletas.

Parise Napoleōna weenigais dehls bij saßlimmis,
bet nu jau effoht labbaks.

Culantes krohnamantineeka augsta gaspascha ar-
ween' webl sūmma un us winnas lubgschanu winnas
wezzaki Dāhnu-semmes lehnisch un lehninene sawu
sūmmu meitu apmelle.

Italijsas lehnina dehls, prinz Amadeus tanni
19. Merza tikschoht salaulahis ar weenu jaunu un
baggatu fūsto-meitu della Bisterna.

Par pagasta salisschanu.

Gan daschdaschadi tāpat eeksh Latweeschu, zik eeksh
Wahzu awiselm par jaunu pagasta un teesas eezel-
schānu tohp spreets un mahzibts. Zitti mahz, lai
leelēs pagostos beedrojabs. Puhschobt lehtaka teesne-
schātu makjādāna un wissas leetas weeglasi isdohschō-

tees, un awises arri dabbijahm finnas, zik sumti pa-
gasti beedrojuschees ar zeemineem. Tahda beedroscha-
nahs nu gan ittin derriga ware buht, kād kā lihds
schim lai irr 10 lai irr 5 saimneeli pēe weenas mui-
schas, kam sawa ihpascha teesa bija. Kad lai beedro-
jahs, bet no Deewa pusses ne wairak, fa bes moh-
kahm to teesas weetu warr sneegt. „Ta waldischana
irr Deewa sullaine tewim par labbu.“ (Neem. 13, 4.)
Tapehz tai teesai tahdā weetā buhs stahweht, fa to
ware sneegt.

Ja to waldischana, kā svehts Apustuls mahza,
mums par labbu, ta to arri weegli buhs panahkt. Un
par labbu ta waldischana arri pateesi irr, jo fur zel-
tohs teem launceem bihjashchanahs, ja tas nenotiku zaure
teem waldineekeem.

Lai mehs jel to apdohmajam: kas tad laudihm
teesas labbad i h̄sti wehlejams? — Ka ta
teesa irr: 1) taisna, 2) ahtra, un 3) lehta. Ta
taisniba irr pēe teesas ta piema waijadisba, jo teesa,
kas leek grohsitees waj par nauđu, waj par zittu
makſu, waj zaure blehdibahm, ta ne irr no Deewa,
bet no wella un tahdu teesu arri augstī waldineeksi at-
mett no winnas gohda. Ta ahtra waijadisba irr
ahtra teesa, fa ta taggad Kreevusemmē eezelta un
jau fenn Wahzsemme un zittas semmes. Tur fanahk
tee svehrinatee wihi, tur irr tas suhdsetajs un tas
wainigais, un tee pahrstahwetaji un tee leezineeli.
Tur irr ta ismekleschana, waj tas apsuhschets wainigs
waj beswainigs, un ta sohdiba arri drihs nahk pehz
tahs teesaschanas. Kad ta sohdiba tikkai nahk pehz
mehneschēm, jeb par gāddeem pehz ta grehka, tad ta irr
reebiga leeta. Kad tas zilweks sawu grehku jau noscheh-
lojis, atgrefees un labbojees un nu jau eeksh tikibas
muhsu starpā jahzis dīhwoht, un kad nu tik pehz ilga-
laika winnam usnahk ascha sohdiba: tad tas mums
leelu schehloschanu padarra, un tad arri strahpei tahds
spehks wairs nau us labboschanu un us fargaschanohs
no grehleem, kahds tai strahpei, kas tuhliht nahk pehz
peerahditas wainas.

Precksh zilweks sawaldischanas un labboschanas
mums taisna un ahtra teesa waijadisga, bet treshā
tahrtā arri lehta teesa. Kad zilweks ta teesa wairak
makſa, ne fa saglis winnam sadis, tad winsh pamett
to teesu lihds ar wissu sagli. Teesa par sagleem un
dumpineekeem mums nu gan nekahdu nauđu nemakſa,
bet tomehr lohti dahrga ware tapt, prohti kad gāsch
jeb sliks zelsch jabrauz, lihds kamehr teesu ware pa-
nahkt, jeb kad ta teesa to wainu nesinn isdibbinah un
suhdsetajam reisu reisabm janahk preckshā un laiks
jahwe un mohlas winnam jazeesch lihds ar sawu
lohpū, kas wissu deenu ahrā pēseets jature.

Talabb' ta teesa tā ja-eetaifa, ka ta nestahw atfittā un ka ne weenās mahjas wairak ne kā juhdses tahlumā no teesas namma.

Pee maseem pagasteem arri tas labbums, ka tee teesneschi un preechneeki sawus laudis pashtst un tuhliht sinn, kurri pateestigi un us wahrdū ustizzami, un kurri irr melkuli, wiltneki un blehschi. Un ja bai-dahs no leelas nandas, ko teesnescheem un skrihwe-reem jamaksa, ta' wajaga apdohmaht, ka jo masaks pagasts, jo masaka arri ta laweschanahs un ta lohne. Un waj nebuhtu ta labbala atlihdinashana teem svehrinateem wihireem, ja par katu laweschanahs, kas winneem zaur sawu ammatu gaddahs, divi deenu strahdneeks taptu dohts waj no pagasta, waj no teem wainigeem, zaur kam ta laweschanahs gaddahs. Eksch maseem pagasteem arri tahdas laweschanahs negaddisees, ka tee svehrinatee wihi sawu saimneeka ammatu newarrehs tilpat kohpt kā lihds schim. Teesas skrih-wereem nu gan lohne jamaksa, — bet tee kā lihds schim, ta arri us preechschu divi waj wairak pagastus warrehs apkohpt. Skohlmeistereem nu gan fawa pil-niga pahrtikschana wajaga, jo tee newarr divi waj wairak skohlas waldiht. Bet tur arri warr to mak-schanu atveeglinatees, kad kahdi 40 lihds 50 saim-neeki kohpā us weenu skohlu beedrojahs, jo 100 behr-nus weenās qudras un spehzigā skohlmeisters warr mah-zicht un pahrwaldiht, kad behrni jaunumā lihds desmi-tam gaddam no wezzakeem skaidru lassischanu eemahzi-juschees, un tad skohla tohp sapulzinati, lai mahzahs rakstst un rehkinah un zittas d'sikkas, laizigas un garrisas mahzibas.

Wehl par leelu atveeglinaschanu laudihm tas irr, kad zittas weetās paschu mischias fungu par pagasta wezzako, — kas ihsti par polizejas-meisteri buhtu janosauz, — iswhelejusch. Sinnama leota, tas tik tur warr notikt, kur tahdi fungi, kahdi kā tehvi walda un kam tihk ar saweem laudihm puhletees un par teem gahdaht, jo tahdi pagasta wezzakee lauotohs kahdu wehrdinu makhas no saweem laudihm remt; winneem arri wiffas tās uslitas gahdaschanas un kohpschanas weeglaki isdohsees, ne kā kahdam saimneekam, jo winnam pee tahdeem darbeem un kohpschanahm jau irr sawi suulaini un palihgi. Wqr buht, ka daschā weetā fazzihs: „Paldeewā Deewam ka no wezza juhga effam isglahbt! Kas nu pats aplam galwu eebahsihs walga?!” Bet wiffi fungi tak nau apgruhtinataji un juhgu uslizzeji, bet irr arri deewsgan tehvi un lab-darritaji. Bet komeht paşaule pastahwehs, tameht arri tā buhs, kā tur, kur tā manta, tur arri tas spehks un tur arri ta waldischana, un kur mihliga satikschanahs un beedrofchanahs starp leeolem un maseem, tur irr ta gudriba, tur irr ta svehtiba un

laime, jo nemceers, reebfchanahs un karsch ipohsta un meers un mihestiba barro. J. F. R.

Peelikums, ko pats Latv. awischu rakstitajs peeleek pee schi raksta „par pagasta saliksch anu.” Lai-gan wiffas leetās mans padohms nesakriht ar angshā istektu padohmu, tomehr mihta rakstitaja rakstu Latv. awises esmu usnehmis, jo weenahrt tur dasch derrigs padohms eckschā un ohtkahrt lassitajeem labbi, ja daschadu padohmu dabbu lassit un ja kats nu pats warr spreest, kur sch labbs un derrigs. Bet weenu leetu es tak gribbu ihpašchi peeminneht, kur man saws pascha padohms. Man rahdahs, ka pagasta w aldi-schanas un polizejas leetās pilna taifniba, kad rakstitajs „J. F. R.” spreesch: jo masak's pagasts, jo labbalki un jo lehtaki pagastam isnahk. Bet tee-ja's leetās man turprettim rahdahs, ka dauds labbalki un lehtaki isnahks, ja wairahk pagastu fabeedrosees, kohpā pee weenās pagasta teesas, kur tad studē-er tu skrihweri warretu eezelt. —

Speegelights preeskch flimmeem un wessleem,

jeb:

dakters irr engels un — nelabbajs.

Ja tew, mihtais lassitajs, schi gadda Kursemmes laika grahmata, ta' laikam buhī lassisjās peelikumā „Speegeliti preeskch teem, kas welti us Deewa palibgu žerre”, prohti: flimnibas deenās. Tur tewim rahdiju, ka deenischehl dauds tahdu zilweku muhsu starpā atroh-dahs, kas labbalk par welti paleek flimmi, nekā par maksu wesseli. Bet nu schē tewim zel-schu ohtru speegeliti preeskchā; luhko waj effi tihes un skaidrs!

Zitkahrt — kad pee mums wehl lassischanas hees-dribs nebjā — mannī, schim un tam par labbu-prahtru kahdus Latveeschu rakstus isdolloht, kahds prahtgā fungā fazzijs: „Tizzeet mannī, schee kautini-dohma, ka ne juhs winneem, bet ka winni jums lab-bumu jeb patikschana darra, juhsu rakstus lassidamī!” — Toreis es netizzigi galwu kattiju; bet pehž to leetu ewehrodams, gan pee daudseem nomanniju, ka bija-gan tā, prohti: tee nefanehma wis kahdu jaunu grah-matinu, ka behrns weggi, bet stahjahs laikam pee tāhs, kā zitkahrt leez neeks*) sawā winnam norahditā reeschi, kas ja-apstrahda — kaut arri tik tā pa wirsu.

Nu gan schinni leetā jo zittadi un labbalki. Luste us lassischanu mohdusees; dauds jau kahdu grafchi is-dohd par lassischanu un grahmatahm; bet jeb schu dasch

*) Zitkahrt nosauza to darbineelu, kas muhsa us lausu gobia, par leez neeks.

labraht un fahrigi nemin ko lassicht, tomehr wiensch to tappinatu grahmatu ta turr jeb atdohd (prohti: nodilluschi un apkehsitu). ka gan warr noprast,zik mas pateizigs wiensch tam dewejam par schahdu winnam nowehletu labbumu. Bet scho lectu tikkai par lihdsibu ainehmu; gribbeju schè runnaht par daktera puhsliu un algu, jo tur arri dauids tapat darra, ka manni weefi, ko gribbeju pameeloht ar labdu garrigu kummosinu no manna masa rakstu krahjumina, un kas gan kaut arri labraht fanemm, bet retti atsifst to winneem atwehletu labbumu.

No daktera runnajoh, newarr wis fazicht, ka laudis pee daktera ffreedami, zerre tam istapt; jo kad jau pee daktera eet, tad jau waina irr leela un puhschlotaji un sihlneeki wairs newarr paglahbt; tad, ta falkoht, tec ar pilnu firdi steigschus steidsahs, kautschu winneem arri daschreis no daktera rahjeens goidams, tapehz ka tee slimmbiu til ilgi wilzinaujuschi jeb greifi ahrstejuschi; bet ta irr ta waina, ko schè gribbu — ka speegeli — rahdiht: winni sahles un padohmu dabbujujschi ne-atsifst un nepateizahs wis, ka peenahkhs, bet aiseet, ka tee dewini spittaligee, ko Jesus dseedeja, un kas wesseli valikuschi, negreeschahs wis atpakkat pee sawa glahbeja pateiktees; pateiktees ween? — waj tad dakterim newaijag arri lihdsibas par sawu puhsliu? un waj tad ta krahjchua skunste dakterim bes mafkas rohkä nahkuſe! waj tas nau wiuna ammats, no ka winnam japharreit!?

Es daschreis sawas mahjäas dabbuju pahrrunnahnt un pasmeetees, ka eet pasaulē ar pateizib, prohti: es lohpu dakteru grahmatu turredams, arri — wiéwairak wassarä — turru daschhas sahles preeksch lohpeem. Daschreis pats efmu noplizzinajis, atdohdams zittam sahles, ko no apteeka preeksch saweem lohpeem preeksch laikä biju pirzis; bet tad daschreis arri ne sawu butteli, ne butteles nessataju wairs nereditseju. Të finnams ko pasmeetees; bet warr rodseht paſaules dabbu un daschfahrt es pee ta dohmaju, zik reis' ne-eet ta dakterim, kas ispuhlejahs un sahles dohd slimmam, iszell daschu — ta falkoht — no nahwes; un kas irr galla winnam alga? Dwahliks reekstu jeb feeks ahbotu — un daschreis ne tas.

Nerunnaaju nemas no nabadsineem, kas newarr mafsaht, bet no teem runnaju, kas spehj mafsaht. Pee nabadsineem fatrs gohdigs dakers jau deesgan strahda bes mafkas. Arri muhlu zeeminu pilfentinä dakers, kas dauids Deewa deht un ar mielu prahlu slimneekus dseede. Weena seewina, ko schis teizams lungs neddelahm bij dseedejis, gribbeja tam zik ne zik mafsaht; (ta bij tam Samariterim peelihdsinama, kas gabja atpakkal, sawam glahbejam pateiktees), bet schis gohda

wihrs ismukka*) pa ohram durwihm. Nu reds, labdu gohda wihru gan arri netruhkfittur, kas nabagus zilwekus par westi ahrste; bet waj tad nu wiffseem ta warr darriht? — Jeb waj tu, baggatajs mi tu pahrtikluschaſs, nekaunes arridsan gribbeht, ka lai dakers ar tewi puhsahs un fewim wesselibus, wesselibu, to leelako mantu! sagahda par ween u sohſi, ſpanniti ſweesta jeb kohziti ohgu u. t. j. pr.? Dasch iswesselojees slimneeks jau ſchleetahs ar to deesgan nolohnejis dakteri, kam ne wiensch, ne winna pagasts gadda-lohni nemakſa. Nau brihnumis, ka dakers ta lohnehts, arri beidsoht apnihkſt strahdaht; jo tas ubbagſ un tas, kam wahja rohziha, winnam jau nemakſa un kad nu wehl tas turrigajs winnu aismirſt jeb winna algu atraj, tad nau brihnumis, ka winna darbs nihkſt. (uis preekschu beigums.)

Par fehku.

7. Sehklas daudsums.

Weikls fehjejs isbruhke masak, neweikls wairak fehklas. No rupjas fehklas wairak waijaga ne ka no ſimakſ. Sehku no wezzas labbibas beesaki fehj ne ka no jaunas, jo pirmejä daschreis labdu graudu atrohd, kam dihgſhanas ſpehks ſuddis. Labba laikä masak fehklas isbruhke, ne ka pee negaisa, par prohwi pee ſauſa gaisa. Kad ſemme preekſch fehſhanas it labbi ſataifsta un tihra no ſahlehm, tad arri masak fehklas waijaga, ne ka pee ne-ijſtrahdatas ſemmes. Ta us puhdijumu ſemmi masak fehklas waijaga ne ka us ap-ſtrahdatu ſemmi. Jo wairak ſahku us tihruma un jo wairak flapja un rinkulaina ſemme irr: jo beesaki jaſehj. Stipra, augliga ſemme rettaki apſehjama ne ka weegla ſemme, jo ſahdi ſtiprakä ſemmi labbaki ſaknojahs. Maſak kweeschu waijaga us puhraveetas, ja ſemme ſmagga. Pee agra ſehjuma masak fehklas iſeet ne ka pee wehla, jo pee agraja, ſahdi wairak warr eefalnotees ne ka pee wehla ſehjuma. Kad kweeſchus us rahzinu ſemmi fehj, tad wairak fehklas waijaga. Maſak meeschu un ausu fehklas waijaga, tad abholinu pakkat fehj. Jo nelabbaks gaits irr, jo wairak ſahdi ſaknojahs un ſarro, jo plahnaki fehklas kaijama. (Sbrig.)

Wijjaunakabs finnas.

No Berlinis 19. (7.) Merzä. Anſie „der Staatsanzeiger“ ſtähta, ko Pruhſchli un Baieri tanni 22. Augustä 1866 un Pruhſchli un Badeefchi tai 17. Augustä 1866 ſawä ſtarvā beedribu zebluschi, jaur ko ſawas ſemmes vrel cenaidneeku ujmahfschanahm apdrobſchajuschi. — Baieri un Badeefchi atwohl ſarra laſſa ſawu ſarra ſpehku Pruhſchli tehnita wirowaldibai.

*) Ta ſchis ſeewina man, ſawu ahrſteaju ſlawedama, ſahſtija.

No Wibn vilsehtas 20. (8.) Merzä. Tribs saldatu pulki, kam
pee Turlu robbeschaam paueblechts noyahditees, schodeen fanu zeltu us
tureen usnebmüschi. — Kreewu-walts redsedajma, ka Eistreeki fanus
saldatus jau stupri ween lrechta un iiribto, präfja, kapebz schee ta dar-
roht? — Pediigä torra ar Prubfcheem un Zaleefcheem dandis mabzi-
bas mantoufsh, laagd negribb wiis gaidihi, kamehr enadneeks wi-
nus pahristei. Winni jau fatafjusches wissam, kas netiks, pretti-
est, meeram un nemeran. — Kreewu-walts subtibis gräfs Stakel-
berga jau daschas neddelas nau wares Wibnes vilsehti.

No Nuyorkas 18. (6) Merz. Februechsi islubusches no
presidentes Johnfona to briwibru, ar Englandescheem farzu west un
fhis wiareem to lahvis. Karolina Februechsi favulzeusches un
farunnujsches par to, lahdā wiße saweem draugeem Irlande palibgu
suhitit.

No Patras 17. (5.) Merzä. Greeki stahsta, la diunvris Tessalijä jo deenas, jo watrak isylehschotes. Bahral par 1000 pamiblijabm no turreeches Greeki jemmè enabluichas. — Greeki Montenegroesch. Serbeesch un Rumeneesch i effot wissi kohva fabeedrojusches, la tai warreth no Turku pahrgalvibaas un pahrdarrishanuhm issfargates un warhus ar sveku aydraudeht.

No Werafruges 5. Merzâ (21. Februar). Neisara Farra-spehks
eenebmis atkal Tulanzingo.

No Parijses 17. (5.) Merzä. Balkar walsis - weetneku sanahschana us to jautasbanu, fa Sprantschu walts taggad ar zittahm (Europas leelvahlstibm fadishwojbt, ministeris Nouher abildejts, ka neseffoh ne kas lo baiditees, effoh labba fatishchana un weenvrathiba starp wissahm leelvahlstibm, ihysachi arr labbi fatekohf ar Seemelebahzuevalstu beedribas.

Tannī paschā pušlappā, 2. puſſē, 12. rindē no augſchenes
nelaſſi: „u u“, bet: „u u“. — Nr. 8, 57. pušlappā,
2. puſſē, 22. rindē no appaſchās nelasſi: „pareiſi“,
bet: „nevareiſi“. — 58. pušlappā, 2. puſſē, 23. rindē
preeſch ta mahrda: „Ungarija“ peeleſei ſlabt to mahrdu:
„fa“. —

"Tik tahs druskataja wainas še peeminnu, zaur ko wahrdi ta pabrakohsiti, sa ibsti wairs nevar faprost, ko rafkstitojs gribbejis teilt; masakas wainas, ko vasdci lassitaji jan warr noyrast, sa tahs druskatajam missjeinfahbs, us preesschu wairs nepeeminnesim.

Altibildas.

Leel R. pagasta-teefai un wehl gitteem lassitajeem.
Dohs 4 pirmohs fobi gadda Latw. aw. nummurus Juhs
wairs newarreet dabbuh t'olabb', fa tee jau wissi bij isnemti
tobrihd', tad Juhfs apstelleschana mums atnahza rohfas.
Mehs nebuh gadda eesahkumä nebijahm eedrohshinajuschees
zerreht, fa schis gads mums til daids lassitaju veeriveddihs
klaht, un talabb' mums no pirmeeem 4 nummureem labba
teesa eksemplaru peetrufka. Kad Deews dohs dsjibwoht us
preefschu, tad lassitajeem mihi lubg'sim, lai tee, kam
muhsu Latw. awijes patihk lassibit, arween' pee laifa apstelle,
fa lai no pascha galla rittigi sunnam, zif eksemplaru ja-
druffka. —

Latv. avīšu rakstītājs: Gotthard Bierhuff.

Wahrheitshits.

Latv. awischu Nr. 5, 34. puslappâ, 1. pussé, 3. riindê no appalchas nelassi: „mu isch a s”, bet „muit a s”. —

S i n d i n a s c h a n a s.

No Sallasmuischhas pagasta-teefas
wissi tee, kam lahdas parradu praffi-
schanas pee Sallasmuischhas Eppetu
mabju aismigguscha faiyneela Gedder
Hübschmanna mantas buhtu, tohp us-
aizinati, sai sawas praffischanas lihds
6. Mai f. g. pee schihs teefas usdohd,
jo pehz schi termina ne weens neklubs
peenemts. Tapat arri tee, kas tam
aismigguschajam lo buhtu parradu, tohp
usaizinati, sai lihds tai yaschai deenai
scheit veedohdabs. 2

Saltamuischâ, tannî 2. Merzâ 1867.
(Nr. 18.) Preßschefhd.: A. Friedemann.
(S. W.) Teesas-skihw.: A. Grün.

No Sallašmuščas pagasta-teesas
wiffi tee, kam pee lihdsschinniga War-
reku mahju aismigguscha fai mene eka
Dahwa Grünberga kahdas parradu
präffischanas buhtu, tohp usaiszinati,
lai farwas präffischanas lihds **6. Mai**
f. g. pee schibs teesas usdohd, jo pehz
schi termina ne weenu wairs nepeenems.
Täpat arri tee, las tam aismigguscha-
jam ko buhtu parradu, tohp usaiszinati,
lai lihds tai paschai deenai schelt pee-
dohdahs. 2

Saltamuischâ, tannî 2. Merzâ 1867.
(Nr. 19.) Preefschéhd.: A. Friedemann.
(S. W.) Teejas-skríbh.: A. Grün.

No Bezz-Platones pagasta-waldibas wiffseem pee Bezz-Platones pagasta pee-derrigeem lobzelteem, fas galwas-naudu un magashnes labbibu wehl nau node-wuschi, tohp peehohdinahts, lai sawus parradus bes kaweschanas nomafsa; — arri wiffas pagasta un pilsehtu waldibas tohp lubgtas, lai u tam skattahs, fa schi pagasta landis bes passehbm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahts, neteek usturreti. Ik faira tresch-deenu nauda tiks pretti nemta. — 3

Wess-Platoné, tanní 4. Merzâ 1867.
(Nr. 23.) Bagasta-wessz.: J. Blumberg.
(S. W.) Frithm.: A. Wiss.

Es darru finnamu, fa pee mannim
swarri jeb besmeri no wiffada leeluma
gattawi stabw preelsch pahrdobfchanas.
Aixi wiffadas atslebgas, gan zaurdurwju,
gan arri preeschleekamas par
lebtu naudu ware pee mannim dabbuh
pirkt. It ibpaschi wehl wiffus nammaturretajus
darru usmannigus us mannahm drabnu masgafchanas un rullescha-
nas, fa arri us ohlu (pantu) wahrischa-
nas mafdischam.

Atslehgu fallejs A. Balsian,
Selgamā, Rattoku celā Nr. 19/134.

No Bramberges vagasta-waldibas
wisseem pee Bramberges pagasta pee-
derrigeem lohzelteem, las galwas-nandu
un magastines labbibu webi nan node-
wufbi, tohp peekohdinahs, lai sawus
parradus bes lawesdhanas, nomalza; —
ari wiffas pagastu un pilsehtu waldibas
tohp lubgtas, lai us tam skattahs, fa schi
pagasta laudis bei wasschim un bes kmit-
tanzehim, no desmitas revisiones rehki-
nahs, neteek usturreti. Il satra trefch-
deena nauda tils pretti nemita. 3

Bezz Platone, tann 4. Merzä 1867.
(Rt. 34) Pagasta-waldishanas wahrdä
(S. 28.) feihw. A. Allen.

No Jaun-Platones pagasta-waldibas
wiffem pee Jaun-Platones pagasta pee-
derrigeem lohzelkeem, kas galwas-naudu
un magashnes labbibu wehl nau node-
wusch, tohp peekohdinahts, lai sawus
parradus bes kaweschanas nomalsha; —
arri wiffas pagastu un pilsehntu waldibas
tohp lubgtas, lai us tam flattahs, fa schi
pagasta landis bes passahm un bes kwit-
tanzehm, no desmitas revisiones rehki-
nahts, ueteef usturreti. Je latra trejch-
deena uanba tiks pretti nemita. 3

Wezz-Platonē, tannī 4. Mergā 1867.
(Nr. 20.) Bagasta-wezz.: J. Zierul.
(S. W.) Skribw.: A. Ullén.

Gemmes - Kohpejeem

Darri sumamu to, ta ar Lihodesmuischias waldiba esmu salibis, to turrenes gipsa weenigu pahrdohschamu te usnent un taggad tilkai pee manutum un Lihodesmuischias scho dandfabrigi preetsch Gemmes gipforschanas par lohti labbu ifslawetu gipsi dabbuhis pirst.

Lihds ubdeni nabs walla, es peenemchu apstelleschanas ari us Zelgawu, Leipzji, Wentevilli, Pebrnau, Nehweli un zittahm weetahm un ihfa laikä ispfidzbu; tadeht lubdu, lai man pee laika sumamu darra, kam wajadisg un zil lat suku. Apstelleschanas peenemmu manna kantori Rihga, pee zuhlu wahreem, un manna eljes fabrik, Tohraa kainā. 1

Karl Kr. Schmidt.

No Jakobmuischias pagasta-waldibas wisseem pee Jakobmuischias pagasta pee-derrigeem lobzesteem, kas galwas-nandu un magafibes labbitu wohl nau node-wuschi, toby peekhdinahis, lai sawus parradus bes laweschanas nomafsa; — ari wissas pagastu un pilsebti waldibas toby luhtas, lai us tam flattahs, fa schi pagasta landis bes passahm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahis, neteek usturreti. Il katra tresch-deena nauda tis pretti nemita. 3

Wezz-Platone, tanni 4. Merza 1867.
(Nr. 25.) Pagasta-wezz.: A. Baltmann.
(S. W.) Schihereris: A. Allen.

No Ustingmuischias pagasta-waldibas wisseem pee Ustingmuischias pagasta pee-derrigeem lobzesteem, kas galwas-nandu un magafibes labbitu wohl nau node-wuschi, toby peekhdinahis, lai sawus parradus bes laweschanas nomafsa; — ari wissas pagastu un pilsebti waldibas toby luhtas, lai us tam flattahs, fa schi pagasta landis bes passahm un bes kwit-tanzehm, no desmitas revisiones rehki-nahis, neteek usturreti. Il katra tresch-deena nauda tis pretti nemita. 3

Wezz-Platone, tanni 4. Merza 1867.
(Nr. 9.) Pagasta-wezz.: G. Kleinberg.
(S. W.) Schihereris: A. Allen.

**Daschadus wiñus, porterus, enlischi ale,
eelsch: un ahrsemme eelsch puddelem pilditus,**
Jamaikas rummu, araku, kognaku un Franzbrandwihnn
no Karl Eufslera Rihga.
par lehtako mafsu pahrdohd

K. Friederichs.

Zelgawa, Palejas eelā Nr. 3.

Egles bałkus, 4 un
5 assis garrus, fa arri
preesdu bałkus, no daschada gar-
rana pebz patifschanas, usuhmefcha-
nas deht par lehtako mafsu pahrdohd
Zelgawa, pee Annas wahreem 1

J. Hirschfeld.

Patlabban atkal dabbuja aptihtas un
ne-aptihtas

sarnu-seides,

fa arri si hda-seides 1

Friedr. Leonh. Kupffer.

Zelgawa, 22. Febr. 1867.

Nozenses atwehlehis. Zelgawa, 13. Merza 1867. gadda. Nr. 43.

Drukkabis pee J. W. Steffenhagen un debla.
(Te klahf peelikkums: Basnizas un stohlas finnas.)

Pebz augstakas teefas atwehlehschamu no appalchua veeminnerahm, vee Kr obna-Behrmuischias pagasta-teefas peedteri-gahm magaznahm, fa:
1) no Behrmuischias 600 mehri rudsu
2) no Meschamuischias 400 mehri rudsu
un 300 mehri meeschu,
3) no Lutes 150 mehri rudsu,
4) no Syrigantmuischias 440 mehri rudsu
un 200 mehri meeschu,
5) no Sihyeles 100 mehri rudsu un
40 mehri meeschu.

pee schihs pagasta-teefas wairaksohlita-jeem taps pahrdohti. Pirzeji toby us-aizinati, lai 20ta Merza f. g. puls-stein 11tbs preetsch puodeenas ar tahm pebz lissameem wajadisgahm drohshibahm pee schihs teefas sawu wairaksohlischamu ijsalka. 1

Sihyeles, tanni 20ta Febr. 1867.
(Nr. 66.) Preeshd.: G. Schulz.
Teef.-str.: C. Engel.

Rihgas Dampfauku-miltu fabrikis

Darra sumamu, fa nu atkal no 1ma Merza mehn. weena muzzu faulu-milsti, no 7½ pudden tibra swarra, mafsa 8 rubl. un weens maifs no 7½ pudden tibra swarra ar wissu mafsu mafsa 8 rubl. 25 kap. fudr.

Maisi un muzzas tad teek atyakkal nemti, kad tee 14 deenn laika rehkinohit no iahs deenas, kad no fabrika nemti labba bubschanā fabriki toby atwesti un tad mafsahs par satru maisu 40 kap. un par satru muzzu 25 kap. fudr.

Karl Kr. Schmidt. 2

Tanni 20. un 21. Merza f. g. Sallasmuischias maja-muischā O hsohl-muischā vret tuhralit skaidru mafsu tiks uhtrupē pahrdohsi: lohpi, firgi, aitas, zuhkas un wissadas wirtschafts-leetas.

Sallasmuischias pagasta-teefu, tanni 4. Merza 1867.

(Nr. 24.) Preetschfehd.: A. Friedemann.
(S. W.) Teefas-freibw.: A. Grün.

Linnu dijhjas.
fa arri labz ahrsemme meddus, atkal dabbujami Zelgawa, kattolu eelā pee 2 firgi, ahdas eejuhgā, ar bruhnahm kannnahm un jatku lobku. Weens firgs irr bruhus ar pilnu asti, frehpes tam us abbahm pussehm, 8 gaddus mezs un 80 rubl. wehrtis; — ohtre firgs irr schiimme ka lehme ar hantu sieki, kas no peeres eesabkoht lihds purnam plattaks issteepjahs, pee abbahm paffas labjahm tahda pat sihme, 5 gaddus wezza un 75 rubl. wehrtis. Kas Wil-lajes pagasta-teefai (pee Tulkumas) jeb pascham apsagtam faimneekam skaidras finnas dohs par scheem sagteem firgeem, tas dabbuhis wirsu apfohlitu pateizibas mafsu.

25 rubl. pateizibas.

Tanis nakti no 25ta uj 26to Febrari fch. g. Wilfaju faimneekam Kahrlam Mittenbergam no stalla issagi 2 firgi, ahdas eejuhgā, ar bruhnahm kannnahm un jatku lobku. Weens firgs irr bruhus ar pilnu asti, frehpes tam us abbahm pussehm, 8 gaddus mezs un 80 rubl. wehrtis; — ohtre firgs irr schiimme ka lehme ar hantu sieki, kas no peeres eesabkoht lihds purnam plattaks issteepjahs, pee abbahm paffas labjahm tahda pat sihme, 5 gaddus wezza un 75 rubl. wehrtis. Kas Wil-lajes pagasta-teefai (pee Tulkumas) jeb pascham apsagtam faimneekam skaidras finnas dohs par scheem sagteem firgeem, tas dabbuhis wirsu apfohlitu pateizibas mafsu.

1

15. (27.) Merzā 1867.

Basnizas un skohlas finnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Daschadas finnas. Bahrinu aplohpshana.
Nepateiziba. Swehtas druskas. Aismiggushee.

Daschadas finnas.

Kronstattē tannī 5. Februari Ewangeliskā Luttera basnizā leelu garrigu musiki taijuschi, un kam gribbejahs ee-eet klausitees, tam bij jamakša. Tur nu sanahkuschi 260 rubl., ko nowehlejuschi tai Kronstatts Wabzu un Latweefchu draudsei par peepalihdsibu pee skohlas buhwes. Augstajs Keifars tannī Juli mehnēsi 1865 preeksch schihs Ewangeliskas Wabzu un Latweefchu skohlas schehligi nowehlejis grunts-gabbalu Possadskajā celā, un ar teem augščā minne-tem 260 rubl. draudse zerre apmakaht skohlas nam-mam pusjumtu. Tahs draudses mahzitojam wahrda Bofse; winsch zitreis kursemē, Tuktumā bij par palihga-mahzitaju.

Slohkā zitreis elementar-skohlmeistera un ehrgel-neeka Jakob Rosenberg weetā aizinahts un ap-stiprinahs: Lehrpatas seminarā ismhzihts elementar-skohlmeisteris Johann Korfche.

Tannī 28. Februari Slohkas basnizā sawas draudses peedsimshanas deenu swebtijahm, kur 300 gaddi palikka pilni, ka schinni weetā weena Ewangeliska Luttera basniza un draudse eegrunteta. G. B.

No Pēterburgas raksta Wabzu awises, ka Seemelōs, 400 werstes no Beresowas tas tur mahjodams paganu Samojedu wezzakajs Kreewu tizzibu peenehmis un lizzees kristitees. — Usgahjis mehris seemela brescheem, kas Samojedu leelaka manta, un 5000 seemela breschi iskrittuschi. Samojedi to par Deewa rihksti eewehrodami, tadehkristigu tizzibu pee-nehmuschi. Samojedu wezzakajs kristibā to wahrdū „Andrejs“ dabbujis un winnam pakkal darrishchoht wehl zitti winna zilts-brahli, kahdi 5000 zilveki, kas arri likschotees kristitees.

Londones leela Bihbeles beedriba nupat atkal 4 milljoni masu garrigu grahmatinu lishchoht druskaht un lauds laist. G. F. S.

* No Zirawas. Tas bija 16tā Januari, kad Apriku basnizā, tehwa Grota behru deenā, Dohrbes mahzitajs Ratterseld par 2. Timoteus 1. nod. 12 un 13 p. fisnigu spreddiki teiza, ka daudsi no klausiteem eesahka raudah. Grots schinni mihligā runnā ar Bahwilu tappa salihdsinahts tizzibā, mihestibā un

zerribā, kas irr eeksch Kristus Jesus, un ka Grota dwehsele nu eshoht pee sawa Jesus debbesu walstibā. Arri es affaras noslaugiju un newilloht issauzu: „pateesi, Grota dweheli noneffa engeli Ahbraäma klehpī.“ Es gan mihlo tehwu Grotu pasinnu; winsch manni eeswehija, un no ta laika es daudreis pehdejās swebt-deenās wiina svehtas mahzibas dsirdeju un tahs pateigā sirdi paturrefchu, lihds mehs atkal satikimees. Grots sawā widdū, drihs 50 gaddus, kā Apprikku un Sallenes mahzitajs, spihdeja un spulgoja kā gaischa swaigsne, apgaismohs no svehta Garra, skaidrs kā debbes-sillumis sawā dsibwoschanā, dsilsh kā juhra sawā gudribā, warris runnatajs un skalsch dseedatajs, pazeetigs krustā un behdās, sawam Jesum ustizzigs valikdams lihds pat nahwei. Kas Grota saldas dseef-minas un wiina trihs spreddikus: „Ak Jerusaleme mohdees“ lassijis, sinnahs eeksch ka schis firmgalvis tizzeja. Bahru deenas preeksch sawas aiseeschanas, winsch lohti preezajees par masu seemas swebtlu dseef-minu un grahmatu, ko mihsam tehwam suhtiju un kur runnaju no Jesus schehligas weschanas zaur pehrno gaddu un tā zaur wissa muhscha behdahm un gruhtibahm. Tā mehs no Jesus runnajoht schikhramees; waj zittadi warrehs buht, ne kā atkal satikdamees Jesus schehlastibu slawesim?! — Grots bija gan ustizzigs strahdneks, sawa Kunga wihsa-kalnā. Es faktu, gaddi aisees, gaddi-desmites aisees, lihds atkal weens nahks, ko Deews tā apdahwinahs, kā Julius Grots garrigi bija apdahwinahs. Paldeews, paldeews Dohrbes mahzitajs. Juhs pateesi un pareisi leezinajah no Grota, Juhsu mihligee wahrdi no sirds nahza un tuhkoftschu klausitažu sirdis swebtija. Paldeews, paldeewis! — Deewa meers lai nu paleek ar Lewis, mihlajs tehws Grot. Nu Tu efi pee sawa Jesus, pee saweem raddeem un tizzibas beedreem Elverfeld, Seeberg un Hesselberg; pee sawa mihlota dwihna-brahla un pee sawas, daudskahrt dseefmās un lubghchanās ar affarahm peeminnetas pirmas laulibas draudsene Minnas, kamehr Tawa ohtras laulibas draudsene Anna, Minnas mahsa, Lewim pakkatrauda atraitnes affaras!

* Kas bij Taws palibgs gruhtā laikā?
Kas bij Taws stiprums wahjibā?
Kas affrahm birstoht, bebdū twaikā,
Bij Tawai sirdi preeziba?
Tas semm' un debbes' Kungs un Deews,
Jesus, Taws Glahbejs bij patees.

Tik Jesu's Tawas dwehfsles spohschums,
Bij Tawn dseesmu skandineeks,
Tik Jesu's Tawn rannu kohschums,
Dit, angsta tehnu waffeneels!
Tu Jesu leezinai' ween,
Bauw wissu muhschu, katu deen?

Kä Mahrtsja pee Jesu kahjahn
Tu schpees, Jesu Manjuees;
Tew ne käd mahnijsa arstabjam,
Pee Jesu's kruktibm peeglauntee:
Tew katra sijschu pulfieshan,
Bij sihta Jesu mihleschan!

Nu Jesu's Tew par leela preeka
Ire mubisham debbis waftiba,
Kun baudi libginiibn varleeku,
Ko Jesu's Tewim dahmina,
Jesu's bj Tawa dsiowiba;
Ta muischana Tew augliga!

Nu jannas dseesmas skandinasi
Lihds Deewa svehtem engeleem,
Un Jesu's slawn uokseidan
Ar wisseem Jesu tizigeem:
Wirs semmes Tew bij Jesu's wiss,
Tew wiss irr Jesu's debbesis!

Lai nu Taws Jesu's Tewi farga
Un weelo Tawn diehselfib,
Lai Tawa peeminna man dahrja,
Aiweenu-mannu jrdi mitb:
Ir ee pee Jesu turefobs,
Lihds Wunsch pee Sew' muhs saweenobs.

Deewa, 12ia Febr. 1867.

A. Bergmann.

Paldeews Jums, mihijs A. Bergmann, ka Juhs
wehl ohteu reissi mannim pecjuhtijuschi scho mihlestibas
leezibu par mihijs aismiggu'scho tehnu Grotu; jo Juhs
purmees raksti man nan wis atnahkuschi rohkas.

G. Vierhuff.

Bahrinn apkohpschana.

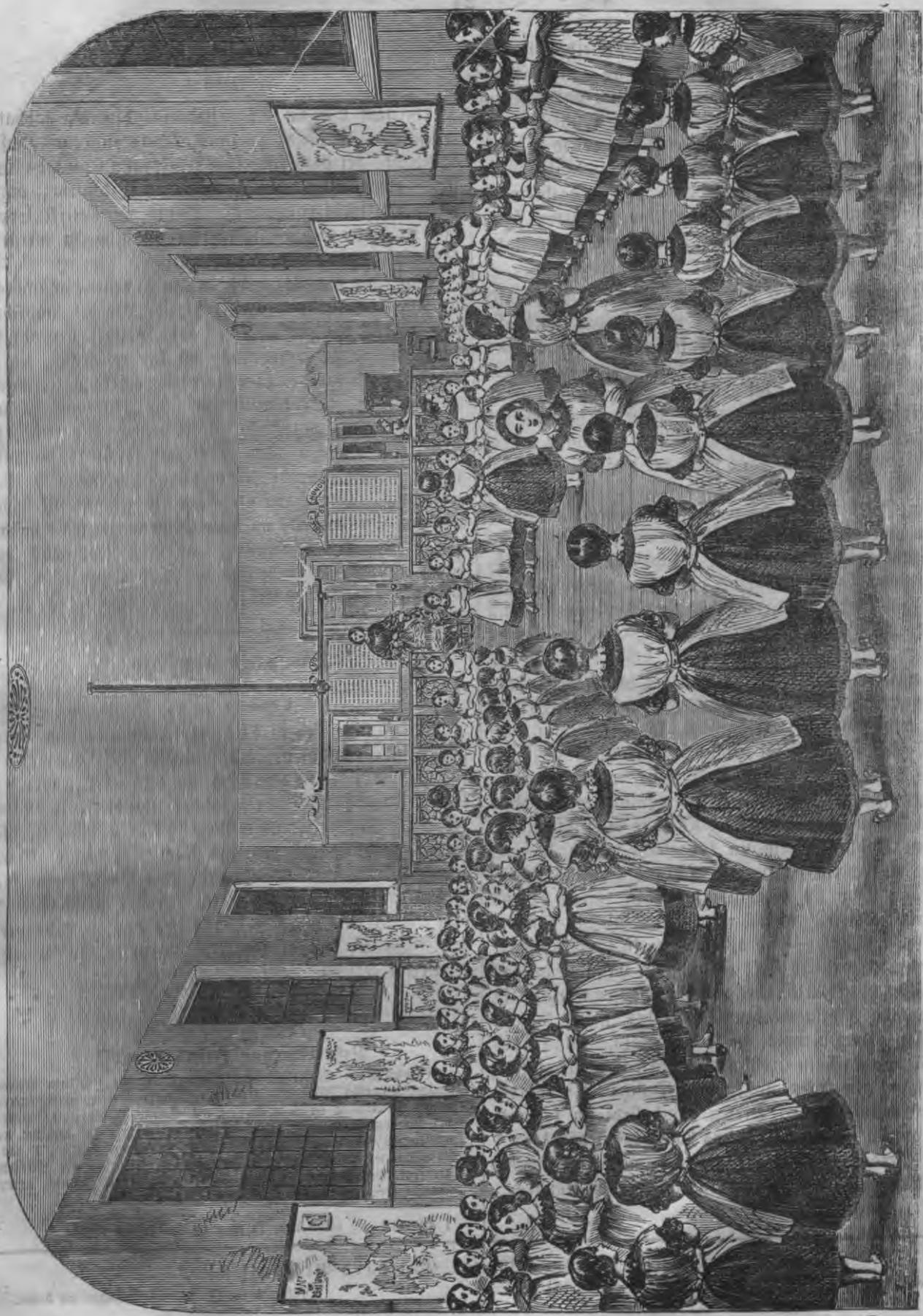
(At vidi.)

Start teem wißwairahk isslaweteem un wißderrigaki
eetaisiteem bahrinn apkohpschanas nammeem atrohdahs
ar' weens Londones pilsehtâ ar wahrdi "Orphan
Asylum." Scho nammu lihds kungs, wahrdi Reed,
1813ia gaddâ ar zittu lanschu palihgu eetaisijis. —
Reed kungs sawu teizamu daibu newarreja eesahkt ar
leelu nandas sunnu, bet wißch zerreja un valahwahs
us Deewu un labbeem zilwekeem, kas winnayi ar'
pehzak sawu palihdsibu ne-atrahwa. Kur papreekschu
kahda masa glihta mahjina tik kahdam masam behrnu
pulznam pojumtu dewa, tur taggad isjekahs jauka
leela ehka, kas kâ pils ißkattahs. 1823schâ gaddâ

stuhra almins preeksch tahs paschaas tappa likts, un
2 gaddus weblak leelajs nams bij gattaws, ta ka
16. Juni 1825. g. to ar leelu gohdu warreja eesweh-
tift. Pee eeswehtischanas ar' bij kahkt herzogs von
Kambridge. Buhweschana ismaksaja 30.000 mahrzi-
nus sterling. Reed kungs ar sawu bahrinn apkohp-
schanas nammu par preekschibmi zilteem bahrinn
nammeem warr derreht, jo schis wihrs tik preeksch ja-
weem bahrineem dsihwo, tohs ta audsinadams, ka
schee pee meesas, kâ pee dwehfsles tiklabb' Deewam
kâ laudihm warretu patikt. Kad scho bahrinn nammu
grunteja, tad tur tik atraddahs 9 meitenes un 4 pui-
jeni. Meitenes kahdâ mahjâ no Reed kunga gaspa-
schas tappa apkohptas un puijeni atkal ihpaschâ dsih-
wokli no pascha Reed kungo pahsfattiti. Tapat kâ
professorim Franke Wahzem, Halles pilsehtâ ar
sawu bahrinn nammu gahja, tapat ar' Reed kungam
pirmajos gaddos bij jakaujahs ar behdahm par sawa
namma waijadibahm. Bet Deewa svehtiba bij pee
schî jauka daiba un dauds labbu zilweku otدارریا firdis
un maklu, ta ka 1819. gadda eesahkumâ jau 3228
mahrzini bij eekrahti un audsekau skaitli warreja pa-
waitohrt lihds 80 behrneem. Dahwanas arveenu
wairojahs, ka beidsoht to ihstu nammu "Orphan
Asylum" warreja fahkt buhweht. No gruntecha-
nas lihds schim laikam tur wairak par 2000 bahrineem
ir isaudsinati. Taggad schim nammam kapitals pahraak
par 7000 mahrzineem un jau fahk dohmaht to paschu
leelaku buhweht, ta ka beidsoht schis tik pat derrigs
un slawens warr palikt, kâ tas jau peeminnehts bahr-
rinu nams Halle's pilsehtâ.

1858. gadda beigas muhsu bahrinn nammâ "Or-
phan Asylum" kahdi 500 behrni tikka kohpti. No
scheem bij meitenes 240. Kad rakstita is reiss scho
nammu apmekleja, tad schis lohti isbrihnijahs par to
spohdrigu un kahrtibu, ko schê eeksch wissas buhschas
nas dabbuja redseht. Puijeni walka ihsus kamfolus
un plattas bikses, wassara no trinikta, seemâ no wad-
mallas un wehl schinni gadskahrtâ dabbu mehteli.
Meitenehm apgehrbs pehz smukkas mohdes taisihts;
winnas nehfa sunschas kleites ar baltu pahrmattamo
un mattus lihds pakausim nogreestus. Tik tahs leela-
kahs meitenes sawus mattus pinn. Tahm derriga-
kahm skohlneezehm no pirmas wezzuma skirkiras ja-
pahrsfatta kahds pulzinsch no masakahm lihds skohlne-
zehm un katu deenu saweem usraugeem suna jadobd
par wissahm leetahm, kas tad jo smalki un rubygi
tohp ismekletas. Bahrini lihds 20 gull weenâ sahle
appalsch kahda leela zilweka pahrlubkofschanas un wa-
ssara ne ilgaki ka lihds pulksten 5^{em}, seemâ lihds 6^{em}.
Kad winni apgehrbuschees, masgajuschees un sawu
rihta suppi strehbuschi, tad wiss pulks ee-eet mahrzibas

Historia ríos de Nefanda.

sahlē, kūr winni pehz masahm ehrgelitahm rihta dseesmu dseed. Abbas zillis irr zeeti weena no ohtras schkitas. Tahs skoblnezes, kas zittahm par pahrslattitahm tad stahjahs latra preeskch sawa pulzina par preeskchdseedatajahm, kā ta peelikta bilde to skaidri israhda. 6 stundas par deenu behrni mahzahs. To atlikuschi laiku masee pawadda ar rohlas darbeem un behrnischkigahm lustehm un spelehm. Puiseni katu deenu 2 stundas puhlejahs ar gruhtakeem darbeem un spehku stiprinachanas spelehm.

Bahrini peezi reises par deenu dabbu ehst, prohti: no rihta to jau peeminnetu rihta suppi, brohkastā maissi un ahbolus, pusdeenā faknu suppi, kas 4 reises par neddelu tohp wahrita ar gallu, un svehtdeenās zeppeti; palauagā atkal maissi ar ahboleem jeb peenu un beidsoht wakkarinās suppi un maissi ar taukeem jeb sveestu. Pusstundu preeskch gulleht eeschanas behrni atkal sapulzejahs mahzibas sahlē pee waklara lubgschanas, kas beidsahs ar dseedschanu. Skohlmeisteri un skohlmeisterenes irr gohdigi, teizami laudis, kas sawu augstu ammatu labbi apzerrejusch un faprattuschi un to paschu ar mihestibū kohpj. Tapehz arr' masee bahrini fchohs sawus kohpejus pahrleku mihle un teem pawissam padohdahs. Schē noteek pehz Pestitaja wahrdeem: „Kas mihestibū fehj, tas mihestibū plaus.“ Preeskch ne-ilga laika lauds 14 gaddus wezs puifens paschu Reed fungu pee sawas mirstamas gultas likka atsaukt, ka warretu winnam pateikt par wissu mihestibū un schehlastibū, ko zaur winnu bau-dijis. Ka schee behrni netohp tā fakkoh pohz saldatu wihses un appalch pahtagas turreti, to winnu preezigi un spirgiti waigi apleezina. Winni wissi kohpā istaisa weenu leelu faimi, kas tik us to ween dsennahs, faweeem skohlmeistereem un kohpejum preeku darriht. Daschi no scheem bahrineem, schinni nammā eenahdam, jo nikni un nerahtni, bet ahtri sawus sliktus tilkumus atmett, to labbu preeskchfihmi pee faweeem heedreem redsoht, — jo ahtraki, ne kā zaur kuhleenu. Reed fungs arri irr leels enaidneeks wiffahm meefas strahpehm un tik retti, bet ar leelu apdohmu winsch to pee faweeem bahrineem bruhke. Schis namis tad nu wairak pasaulei derrejis, ne kā baggatakojs kalns Kalifornijā, no kā seltu isroh; jo no ta pascha tik zichtigi, labbi jauni zilwelis irr isnahkuschi. Dascham tee wahrdi: „Sawu muhschu turri Deewu sawā sirdi un fargees, ka tu grehku nedarri un Deewa bauschlus nepahrkahp,” ar ko Reed fungs sawus bahrinus mehds iswaddiht, irr palikkuschi par stipru atstutti dauds behdu stundās.

M. G—g.

Nepateiziba.

Sibdsiba.

Weenam wiham bij neslihychts dimanta gabbals; winsch bij dsirdejis, ka schis akmins slihychts gauschi spihdoht, bet pats scho skunsti nepratta. Rahds meisters apnebmahs winnam to akmini slihycht; darbs schim arri labbi padewahs. Wihrs nu leeliski leppo-jahs ar sawu dahrgo spihdumu un aismirfa meisteri, kas winnam to preeku bij pataisjisis.

Waj schis dimanta gabbals nau kā behrns ar faweeem no Deewa dohteem garra-spehkeem, kas bes mahzibas arri nenahk pee gaismas? Dauds wezzaki neproht is-kohpt behrna garra-spehkus; un kas to proht, tee to atkal negribb tapehz. ka schis darbs maksa pazeeschanu un puhlinu. Skohlmeisterim schis gruhtums ja-us-nemmahs, un winsch to zittadi newarr isdarriht, kā tik pats ar faweeem garra-spehkeem; tapāt kā dimantu zittadi newarr slihycht, kā ar dimanta velneem.^{*)} Pa-zeeshana, sapraschana un Deewa-lubgschana til sehnu par inahzitu jaunekli un faprahtigu wihrn warr padarriht. Wezzaki preezajahs, gan arri leppo-jahs par sawu labbi ismahzitu behrnu un drībī aismirst to, kas wianu par tahdu padarrijis.

J. R.

Swehtas druskas.

8.

3 Mohs. 2, 14, 15.

Kad Israëla behrni ehdamu uppuri tam Kungam gribbeja uppureht, tad winneem tāhs wahrpas smalki bij ja fagru hsch un tad elji pahr to leet. Tapehz tā? Lai elje labbak graudōs eespeestohs eekschā. Ko tas mums eesihme? Tas eesihme fwehta Garra darboschanu pee zilwekeem. Swehts Gars eespeschahs eekschā zilwela sirdi un eekschās un wissas muhsu garrisas dahuwanas un spehkus gribb peepildiht, it kā ta elje eespeschahs graudōs un tohs peepild. Jo tee graudi smalkali sagruhsti, jo ta elje eewilkfees eekschā.

Pehterburasas Jesus draudē

ai smigguschee: Marii Namik, dsummuse Preede, saldata feewa, Ungarpilsomvishā Wids. ds. 50 g. w.; Andrejs Melser, unteroffiziera dehls, Peterburgā ds. 2 g. w.; Olga Emilia Lieberg, 11 mehn. w. Peterburgā ds.; Elisabeth Streicher, dahrineela atrainne no Kursemmes, 75 g. w.; Elisabeth Janfohn, Peterburgā ds. 1 god. 10 mehn. w.; Anne Leepin, Peterburgā ds. 6 mehn. w.; Mikkels Krebsliit, Peterburgā ds. 7 g. 6 mehn. w.; Eugenie Jannis, unteroffiziera feewa, Revalē ds. 58 g. w.

^{*)} Dimants zits nekas nau, kā jo zeeta, spihdosha obgle.